

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 220.715 van 24 september 2012
in de zaak A. 196.806/X-14.574.**

In zake : de n.v. LAUREYS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Godfried De Smedt
 kantoor houdend te 9160 LOKEREN
 Roomstraat 40
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse
regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Paul Aerts
kantoor houdend te 9000 GENT
Coupure 5
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partijen :

1. de n.v. WATERWEGEN EN ZEEKANAAL
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Sven Vernaillen
 kantoor houdend te 2018 ANTWERPEN
 Mechelsesteenweg 27
 bij wie woonplaats wordt gekozen
2. Elmouth MEEREMANS
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Xavier D'Hulst en Michiel Deweirdt
 kantoor houdend te 8500 KORTRIJK
 Doorniksewijk 66
 bij wie woonplaats wordt gekozen
3. de n.v. BERLA
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Godfried De Smedt
 kantoor houdend te 9160 LOKEREN
 Roomstraat 40
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 17 juni 2010, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van 26 maart 2010 van de Vlaamse regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur, regio Schelde-Dender: gebieden van het geactualiseerd Sigmaplan “Cluster Kalkense Meersen”, bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 19 april 2010.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 208.628 van 3 november 2010 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verzoekende partij heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De tussenkomende partijen hebben een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 23 maart 2011. De tussenkomende partijen hebben een memorie ingediend.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij en de tussenkomende partijen hebben een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 april 2012.

Staatsraad Johan Bovin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Godfried De Smedt, die verschijnt voor de verzoekende partij en de derde tussenkomende partij, advocaat Paul Aerts, die verschijnt voor de verwerende partij, advocaat Joris Geens, die loco advocaat Sven Vernailen verschijnt voor de eerste tussenkomende partij, en advocaat Michiel Deweydt, die verschijnt voor de tweede tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Tom De Waele heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: GRUP) dat het voorwerp uitmaakt van huidige procedure, kadert vooreerst in de actualisering van het zogenaamde “Sigmaplan”, dat op het einde van de jaren 70 werd opgemaakt om het Schelde-estuarium te beveiligen tegen overstromingen, middels voornamelijk de bouw van dijkversterkingen en -verhogingen en het inrichten van gecontroleerde overstromingsgebieden.

Na de opmaak en goedkeuring van een plan-milieueffectenrapport (hierna : plan-MER), wordt dit geactualiseerd Sigmaplan door de Vlaamse regering goedgekeurd op 22 juli 2005, en wordt daarin onder meer beslist tot de prioritaire aanleg van een aantal overstromings- en natuurgebieden in de cluster Kalkense Meersen op het grondgebied van de gemeenten Wetteren, Laarne, Berlare en Wichelen.

Daarnaast vormt het GRUP ook een onderdeel van de afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur, conform de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

3.2. Er wordt een voorontwerp van GRUP “afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur - regio Schelde-Dender - gebieden van het geactualiseerd Sigmaplan ‘Cluster Kalkense Meersen’” opgemaakt, waarbij voor de weerhouden deelgebieden samengevat de volgende ruimtelijke opties worden voorgesteld.

De Bergemeersen ter hoogte van Wichelen worden natuurgebied met overdruk grote eenheid natuur, en gecontroleerd overstromingsgebied met gereduceerd getij (GGG), teneinde de gronden te laten ontwikkelen tot slikken en schorren.

De zones Wijmeers te Uitbergen en Paardeweide te Berlare worden eveneens natuurgebied met overdruk grote eenheid natuur, en gecontroleerd overstromingsgebied (GOG).

De Kalkense Meersen te Kalken en het Paardebroek te Berlare worden natuurgebied met overdruk grote eenheid natuur en “wetland”, en tevens wordt aan het Paardebroek ter hoogte van de Scheldebrug van Schoonaarde een toegangspoort voorzien met de mogelijkheid tot het uitbouwen van een onthaal en een recreatief en educatief centrum voor de Kalkense Meersen.

3.3. Over dit voorontwerp van GRUP wordt op 16 december 2008 een plenaire vergadering gehouden en bij besluit van de Vlaamse regering van 24 april 2009 wordt het ontwerp van GRUP “afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur - regio Schelde-Dender - gebieden van het geactualiseerd Sigmaplan ‘Cluster Kalkense Meersen’” voorlopig vastgesteld.

3.4. Tijdens het openbaar onderzoek over het voorlopig vastgestelde GRUP worden 195 bezwaarschriften ingediend.

Ook de verzoekende partij en de tweede en derde tussenkomende partij hebben een bezwaarschrift ingediend.

3.5. De VLACORO verleent op 10 november 2009 advies over het plandossier.

De bezwaarschriften van de verzoekende partij en van de tweede en derde tussenkomende partij worden door de commissie beantwoord met verwijzing naar “het uitgebreid flankerend beleid dat is ontwikkeld voor de landbouw”, waarbij “een gefaseerde invulling van de natuurfunctie (...) met concrete maatregelen voor het omvormingsbeheer” wordt voorgesteld, en voorgesteld wordt “om deze gefaseerde aanpak (inrichting en beheer) en de voorgestelde timing op te nemen in de stedenbouwkundige voorschriften”.

3.6. De afdeling wetgeving van de Raad van State verleent op 25 februari 2010 advies.

3.7. Bij het bestreden besluit van 26 maart 2010 stelt de Vlaamse regering het GRUP “afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur, regio Schelde- Dender : gebieden van het geactualiseerd Sigmaplan ‘Cluster Kalkense Meersen’”, definitief vast.

In het vaststellingsbesluit wordt nog ingegaan op een aantal punten van het plan en van de toelichtingsnota, op basis van onder meer het advies van de VLACORO.

Dit besluit wordt bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 19 april 2010.

3.8. Bij ministerieel besluit van 5 maart 2010 werd beslist tot de onteigening van een aantal percelen op het grondgebied van de gemeente Berlare, voor de inrichting van het Paardebreek.

Dit ministerieel besluit werd inmiddels door de Raad van State vernietigd voor de percelen van de verzoekende partij (arrest nr. 217.250 van 17 januari 2012), de tweede tussenkomende partij (arrest nr. 217.247 van 17 januari 2012), en de derde tussenkomende partij (arrest nr. 217.248 van 17 januari 2012).

IV. Ontvankelijkheid van het beroep

4.1. De verwerende partij werpt in de memorie van antwoord in de eerste plaats op dat de verzoekende partij geen belang bij het annulatieberoep zal hebben “(n)a de onteigening”.

Uit de gegevens van de zaak blijkt dat de verzoekende partij niet werd onteigend, doch dat zij de nietigverklaring heeft bekomen van het ministerieel onteigeningsbesluit bij arrest nr. 217.250 van 17 januari 2012 van de Raad van State.

De exceptie kan dan ook niet worden aangenomen.

4.2. De verwerende partij en de eerste tussenkomende partij werpen ook nog op dat de verzoekende partij hoogstens belang vertoont bij de gebeurlijke nietigverklaring van het deelgebied “Paardebroek” van het GRUP, en dan nog enkel voor wat betreft haar percelen, of zelfs maar wat het perceel nr. 8/g betreft.

De verzoekende partij stelt onder de uiteenzetting van haar belang dat zij eigenaar is van de volgende percelen, gelegen te Berlare, kadastraal bekend sectie D, nrs. 8/g, 33/c, 42, 46, 48/c, 49/c en 50/b, en dat zij belang heeft bij de vernietiging van het bestreden besluit gezien zij benadeeld wordt door de nieuwe bestemming die het bestreden besluit aan haar voormelde percelen verleent.

4.3. Uit de gegevens van de zaak blijkt niet dat het voormelde deelgebied “Paardebroek” te Berlare onlosmakelijk verbonden zou zijn aan de overige deelgebieden van het vastgestelde GRUP. Integendeel bevestigt de verwerende partij als auteur van het plan (en met haar ook de eerste tussenkomende partij) in de exceptie dat het planonderdeel kan losgekoppeld worden van de rest van het GRUP.

Een eventuele vernietiging kan dan ook beperkt blijven tot dit deelgebied (dat wordt aangeduid met nr. 5 op de kaart 0 met de situering van de plangebieden van het GRUP).

Het belang van de verzoekende partij betreft evenwel niet enkel het perceel nr. 8/g, waarop een magazijn is gelegen, maar ook de overige percelen

gelet op de aanleg van “wetlands” die door het bestreden besluit voor deze gronden wordt beoogd. Deze percelen kunnen niet los worden gezien van de overige percelen die door het bestreden besluit tot “wetland” zijn bestemd en die het deelgebied “Paardebroek” samenstellen, zodat het belang van de verzoekende partij zich uitstrekt tot het ganse gebied “Paardebroek”.

4.4. De verzoekende partij stelt nog “reserves” te hebben bij de tussenkomst van de n.v. WATERWEGEN EN ZEEKANAAL, nu de ingrepen voor het Paardebroek niets met de beheersing van overstromingsrisico’s te maken zouden hebben.

De derde tussenkomende partij stelt deze reserves te delen.

De n.v. WATERWEGEN EN ZEEKANAAL stelt dat zij van de Vlaamse overheid de opdracht heeft gekregen om het geactualiseerd Sigmaplan uit te voeren en te realiseren, en dat zij in dat kader ook initiatiefneemster is van het project-MER voor de cluster Kalkense Meersen.

In die hoedanigheid doet zij blijken van een voldoende belang bij haar tussenkomst in de procedure.

V. Onderzoek van het derde middel - tweede en derde onderdeel

Standpunt van de partijen

5.1. In een derde middel voert de verzoekende partij de schending aan van “de beginselen van behoorlijk bestuur meer bepaald het zorgvuldigheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel, juncto schending van artikel 2.2.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (B.Vl.Reg. 15 mei 2009) en van de artikelen 2 en 3 van de Wet van 26 (lees: 29) juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen”,

“Tweede onderdeel - geen afdoende plan-MER

Het is onmiskenbaar dat het bestreden besluit en GRUP MER-plichtig is.

Wat betreft het plan-MER, wordt verwezen naar het door de cel MER van AMINAL op 27 juni 2005 goedgekeurde plan-MER; op pagina 8 van de toelichtingsnota (tekst) wordt door de verwerende partij gesteld: ‘In deze plan-MER zijn de gebieden die in voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan onderzocht.’

De verzoekende partij moet deze bewering tegenspreken.

Uit het bedoelde Plan-Milieueffectrapport dd. 27 juni 2005, inzonderheid het consensusalternatief 'Meest Wenselijk Alternatief' waarbij het Paardenbroek qua invulling opgenomen is als wetland (Dottergrasland en Voedselrijke zoomvormende ruigten) - zoals dit werd bekrachtigd door de Vlaamse Regering in de Beleidsbeslissingen van 22 juli 2005 en van 28 april 2006 - en uit de bijlagen daaraan blijkt expliciet dat er in het deelgebied Paardenbroek geen enkel bedrijf is getroffen (stuk 2/9), waaruit ondubbelzinnig blijkt dat het insluiten van het perceel D nr 008/G, met een oppervlakte van 8.014 m² in illo tempore niet het voorwerp uitmaakt van het Meest Wenselijk Alternatief.

Dat betrekkelijk de opname van het voormelde perceel D nr 008/G in de planomschrijving van het GRUP derhalve ook geen Plan-Milieueffectrapport werd opgesteld.

De gevolgde procedure is aldus niet correct. Er diende voor het GRUP een degelijk, specifiek, plan-MER te worden opgesteld. De vereiste plan-MER ligt niet voor.

Ook het Sigma-MER verschaft niet de informatie die men mag verwachten van een plan-MER. Het Sigma-MER werd bij de lokale besturen enkel op CD-ROM ter inzage gelegd. Het is onmogelijk om op die manier op een degelijke wijze kennis te nemen van alle rapporten, kaarten en conclusies. Verschillende bestanden op de betreffende CD-ROM waren daarenboven beschadigd en konden niet worden geopend. Een papieren versie is/was nergens voorradig. Deze onvoldoende toegang tot het MER is een onwettigheid.

Derde onderdeel - geen passende beoordeling

Er is bijkomend een afwezigheid aan een passende beoordeling ten aanzien van als speciale beschermingszones te beschouwen percelen. Aangezien het opzet van het GRUP is om gecontroleerd overstromingsgebied of wetland te creëren, wat voor gevolg heeft dat de betrokken gronden een nieuw karakter zullen hebben zoals verschillende soorten graslanden, grote zeggevegetaties, elzenkersbos en zo meer, is er overduidelijk en onmiskenbaar een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de bedoelde gebieden.

De vraag of deze nieuwe vegetaties wel geschikt zijn voor de bestaande beschermde fauna en flora werd nergens opgeworpen. Om op deze vraag te kunnen antwoorden moet een 'passende beoordeling' uitwijzen of de uitvoering van het GRUP geen betekenisvolle aantasting kan betekenen.

Het voormelde plan-MER is geenszins een afdoende 'passende beoordeling' voor de Speciale Beschermingszones die in het beheersgebied van het GRUP liggen. Daarenboven is op geen enkele manier onderzoek gebeurd naar de mogelijke effecten van het plan op de zich in het beheersgebied bevindende prioritaire soorten en habitats. Om die reden is het plan-MER en dus het (...) bestreden besluit onwettig".

5.2. In de memorie van antwoord repliceert de verwerende partij dat het onderzoek tijdens het plan-MER-proces zich toespitste op de effecten en de afweging van grote strategische keuzes, die veiligheid en natuurlijkheid

garandeerden in heel het getijdengebied van het Scheldebekken, te weten a) één grote stormvloedkering ter hoogte van Oosterweel, b) twee kleinere stormvloedkeringen op de Dijle en de Nete in combinatie met dijkverhogingen, c) enkele dijkverhogingen van bestaande dijken, d) voorzien van gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG), e) voorzien van gecontroleerde getijdengebieden (GGG) en f) ontpolderen of dijkverplaatsingen landinwaarts. Een dergelijk milieueffectenonderzoek wordt niet uitgevoerd tot op het niveau van de kadasterplannen. Om maatschappelijke redenen werd binnen hetzelfde plan-MER een ander alternatief uitgewerkt, dat een combinatie inhield van d) waarbij zowel landbouw als wetlands naar voor werden geschoven, e) en f). Dit alternatief, dat werd uitgewerkt in het plan-MER tot op schaal 1/25.000, werd het Meest Wenselijke Alternatief genoemd en eveneens op zijn milieueffecten onderzocht en afgetoetst aan de in die tijd in opmaak zijnde instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000. Het al dan niet opnemen van het perceel sectie D, nr. 8/g van de verzoekende partij was bij de opmaak van het plan-MER, gezien het schaalniveau van het uitwerken van het Meest Wenselijke Alternatief, ook niet relevant. Er wordt ook aangegeven waarom dit perceel bij de verdere verfijning van het Meest Wenselijke Alternatief in het plangebied werd opgenomen.

Voorts stelt de verwerende partij dat de verzoekende partij wel beweert doch niet bewijst dat er een onvoldoende toegang zou zijn geweest tot het plan-MER (Sigma-MER) wegens problemen met de CD-rom. Volgens haar werd het plan-MER zowel via CD-Rom als via een papieren versie ter inzage gelegd.

Wat het derde onderdeel van het middel betreft, antwoordt de verwerende partij dat de bewering dat geen passende beoordeling zou voorliggen in strijd is met het dossier. Een van de deelrapporten (019) van het plan-MER voor het Sigmaplan vormde de passende beoordeling. Het goedkeuringsverslag van het plan-MER van 27 juni 2005 verwijst onder punt 11 eveneens naar de passende beoordeling. Ook in de toelichtingsnota (blz. 30) is een “passende beoordeling ten aanzien van als speciale beschermingszones te beschouwen gebieden” opgenomen.

5.3. De eerste tussenkomende partij voert een gelijkaardig verweer als de verwerende partij.

5.4. In de memorie van wederantwoord dupliceert de verzoekende partij dat niet kan worden beweerd dat de opname van onder meer het perceel nr. 8/g niet relevant was, en dat die relevantie er des te meer is omdat -hetgeen voorgedragen en erkend wordt- dit perceel niet alleen duidelijk verschillend is van de omliggende hooilanden (onder meer in hoogte > 4m TAW en in bestemming), maar daarenboven totaal ongeschikt voor de inrichting van wetlands. Voorts wordt het feit dat het plan-MER niet consulteerbaar was ook geuit door verschillende bezwaarindieners.

Wat het derde onderdeel van het middel betreft, dupliceert de verzoekende partij nog dat het voor zich spreekt dat een toename van water in de betrokken gebieden door het creëren van wetland een invloed zal hebben op de bestaande habitats, inclusief de fauna en flora. De vraag is of deze nieuwe vegetaties wel geschikt zijn voor de bestaande beschermde fauna en flora, en of de bestaande bossen hiervoor wel moeten verdwijnen. Hiervoor is een “passende beoordeling” door een onafhankelijke deskundige vereist die moet uitwijzen of de uitvoering van het GRUP geen betekenisvolle aantasting kan betekenen. De “passende beoordeling” waarnaar wordt verwezen onderzoekt dit niet.

5.5. In haar laatste memorie laat de verwerende partij nog gelden dat het bestreden GRUP is gesteund op het plan-MER omtrent het geactualiseerd Sigmaplan, goedgekeurd door de Vlaamse regering op 22 juli 2005, en dat dit tijdens het openbaar onderzoek ter inzage heeft gelegen, en dat dit kon worden gebruikt als plan-MER voor de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan ter uitvoering van het Sigmaplan.

5.6. In haar laatste memorie verwijst de eerste tussenkomende partij nog naar de “passende beoordeling” in het plan-MER waaruit blijkt dat delen van onder meer het Paardebroek zijn aangeduid als VEN-gebied “Vallei van de Boven Zeeschelde van Kalkense meersen tot Sint-Onolfspolder”, en wijst zij er

nog op dat in het deelgebied “Paardebroek” geen specifieke beschermingszones zijn gelegen (kaart 10, horende bij het technisch deelrapport Fauna en flora).

5.7. De tweede en derde tussenkomende partij ondersteunen in hun laatste memorie het middel.

Beoordeling

5.8. Er bestaat geen betwisting over dat voor het bestreden GRUP “afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur - regio Schelde-Dender - gebieden van het geactualiseerd Sigmaplan ‘Cluster Kalkense Meersen’” een plan-MER diende te worden opgemaakt.

5.9. Uit de toelichtingsnota blijkt dat het betrokken GRUP is gesteund op het plan-MER voor het geactualiseerd Sigmaplan, dat door de cel Mer van AMINAL werd goedgekeurd op 27 juni 2005.

De loutere bewering van de verzoekende partij dat dit plan-MER niet volledig consulteerbaar was, volstaat niet om aan te tonen dat zij haar inzagerecht niet afdoende heeft kunnen uitoefenen.

Zoals de verwerende partij en de eerste tussenkomende partij terecht stellen, kan het voormelde plan-MER worden gebruikt als plan-MER voor de opmaak van een ruimtelijk uitvoeringsplan dat wordt vastgesteld ter uitvoering van het Sigmaplan.

Te dezen dient evenwel te worden vastgesteld dat het betrokken perceel, kadastraal bekend sectie D, nr. 8/g, groot 80a14ca, waarop zich een “magazijn” bevindt, niet was opgenomen binnen de perimeter van het voormelde plan-MER voor het geactualiseerd Sigmaplan dat werd goedgekeurd op 27 juni 2005.

Er dient dan ook te worden vastgesteld dat, althans wat dit perceel betreft, het vereiste plan-MER niet voorhanden is. De argumentatie dat, gelet op het schaalniveau 1/25.000 waarop dit plan werd opgemaakt, het al dan niet opnemen van het voormelde perceel niet relevant is, spoort niet met de

verplichting dat voor het ganse gebied dat door het GRUP wordt bestreken een plan-MER moet worden opgemaakt, en kan dan ook niet worden aangenomen.

Het tweede onderdeel van het middel is in de aangegeven mate gegrond.

5.10. Artikel 36ter, § 3, eerste lid van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, bepaalt:

“Een vergunningsplichtige activiteit die, of een plan of programma dat, afzonderlijk of in combinatie met één of meerdere bestaande of voorgestelde activiteiten, plannen of programma's, een betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van een speciale beschermingszone kan veroorzaken, dient onderworpen te worden aan een passende beoordeling wat betreft de betekenisvolle effecten voor de speciale beschermingszone”.

5.11. De toelichtingsnota vermeldt wat betreft de “3.5 Passende beoordeling ten aanzien van als speciale beschermingszones te beschouwen gebieden”, wat volgt:

“Binnen Vlaanderen werden een aantal speciale beschermingszones aangeduid in het kader van internationale verdragen en Europese Richtlijnen. Het hoofddoel van de Europese richtlijnen is het behoud van de biologische diversiteit, weliswaar met inachtneming van de vereisten op economisch, sociaal, cultureel en regionaal vlak. De Vogelrichtlijngebieden en de Habitatrichtlijngebieden vormen samen een netwerk van beschermde gebieden over de hele Europese Unie, Natura 2000 genaamd. De cluster Kalkense Meersen is integraal erkend als Habitatrichtlijngebied (groen) en deels als vogelrichtlijngebied.

Binnen het plangebied is dit het vogelrichtlijngebied ‘Durme en de middenloop van de Schelde’ (BE2301235, BVR17/101988 en gewijzigd bij BVR 23.06.1998) en het habitatrichtlijngebied ‘Schelde- en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent’ (BE2300006, BVR 24.05.2002).

Dit gewestelijk ruimtelijke uitvoeringsplan kan geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van één van de bedoelde gebieden veroorzaken. Het plan is immers zelf een instandhoudingsmaatregel die er op gericht is een aantal onderdelen van een als speciale beschermingszone te beschouwen gebied onder te brengen in een passende natuurbestemming. De stedenbouwkundige voorschriften garanderen dat er geen werken, handelingen, voorzieningen, inrichtingen of functiewijzigingen zijn toegelaten die een verslechtering van de natuurkwaliteit en het natuurlijk milieu van de bedoelde habitats of een betekenisvolle verstoring van de bedoelde soorten zouden veroorzaken.

Bij de beoordeling van de concrete aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning of de milieuvergunningsaanvraag kunnen verdere randvoorwaarden bepaald worden”.

Wat betreft de “3.3.3 Verantwoording voor opname van de gebieden in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan”, vermeldt de toelichtingsnota met betrekking tot het deelgebied “Paardebroek”:

“▪ Wetland: Kalkense Meersen (gebied 1) en Paardebroek (gebied 5)

Wetlands zijn natte gebieden met belangrijke natuurwaarden. Het betreft zowel natte graslanden, moerasachtige gebieden en natte bossen. Wetlands vervullen als dusdanig geen hoofdfunctie inzake veiligheid. Waterberging vanuit de Schelde is niet voorzien. Wel is voor de ontwikkeling van natte natuur een hogere grondwaterstand gewenst. De afwatering van de bovenstroomse gebieden is wel een belangrijk veiligheidsaspect.

(...)

In het deelgebied Paardebroek wordt eveneens vernatting nagestreefd. Door het bestaande reliëf is dit mogelijk zonder hierbij wateroverlast te veroorzaken in de stroomopwaartse gebieden.

Door vernatting van het zuidelijke deel van Paardebroek ontstaan er potenties voor dottergrasland en grote zeggevegetaties. Deze vernatting kan gerealiseerd worden door de gracht in de noordelijke rand van het gebied om te leiden en de bestaande grachten in het gebied te verondiepen. Op deze manier wordt het kwelwater in het gebied niet langer via een diepe gracht onmiddellijk afgevoerd maar opgestuwd. Bijkomend wordt de mogelijke instroom van vervuild water, afkomstig van het overstort in de Sarosstraat, beperkt. Op het hoger gelegen deel zijn er potenties voor ruigte en een houtkant, die tevens zorgen voor een landschappelijke buffering van de bebouwing.

Deze gebieden worden opgenomen als natuurgebied met overdruk grote eenheid natuur”.

Uit de gegevens van de zaak blijkt dat het gebied “Paardebroek” paalt aan en voor een klein gedeelte is gelegen in de SBZ-H “Schelde- en Durme-estuarium van de Nederlandse grens tot Gent” en eveneens paalt aan SBZ-V “Durme en middenloop van de Schelde” (toelichtingsnota, kaart 3 Bestaande juridische toestand: andere plannen).

5.12. De uiteenzetting vermeld in de toelichtingsnota onder “3.5 Passende beoordeling ten aanzien van als speciale beschermingszones te beschouwen gebieden” blijkt geen “passende beoordeling” te zijn in de zin van voormeld artikel 36ter, § 3, eerste lid van het decreet van 21 oktober 1997

betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, maar een verantwoording waarom geen passende beoordeling moet worden opgemaakt.

Uit hetgeen uiteengezet in de toelichtingsnota onder “3.3.3 Verantwoording voor opname van de gebieden in een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan”, blijkt dat de realisatie van de in het GRUP voorziene bestemming door omvorming naar “wetland” de aard zelf van het gebied “Paardebroek” wijzigt, zodat in redelijkheid niet kan worden gesteld dat het in casu louter zou gaan om een “instandhoudingsmaatregel” die als zodanig geen betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de bedoelde gebieden kan veroorzaken. Er diende derhalve een passende beoordeling te worden opgemaakt.

5.13. Het middelonderdeel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt het deelgebied “Paardebroek” van het besluit van 26 maart 2010 van de Vlaamse regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en de agrarische structuur, regio Schelde-Dender: gebieden van het geactualiseerd Sigmaplan “Cluster Kalkense Meersen”, bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 19 april 2010.

De Raad van State verwerpt het beroep voor het overige.

2. Dit arrest dient te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het gedeeltelijk vernietigde besluit.

3. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

De tussenkomende partijen worden verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 375 euro, ieder voor een derde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vierentwintig september 2012, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Roger Stevens,	voorzitter van de Raad van State,
Johan Bovin,	staatsraad,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
bijgestaan door	
Greta Scheveneels,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Greta Scheveneels

Roger Stevens